

לשמוע קול תורה – פסוק השבוע

פרשת כי תבוא

כפיות טובה

בפרשתנו אנו קוראים על הברכות והקללות בהר גריזים ובהר עיבל. במסגרת הקללות מפורטים 12 איסורים הפותחים במילה "ארור". הצד השווה לכולם, כפי שהסבירו המפרשים, הוא היותם עבירות הנעשות בסתר, הרחק מאור הזרקורים. לדוגמה, "ארור האיש אשר יעשהפסל ומסכה... ושם בסתר", "ארור מסיג גבול רעהו" – שזהו גזל שאינו מורגש, או איסורי עריות בתוך הבית.

אחד האיסורים הללו מופיע בפסוק: "ארור מקלה אביו ואמו ואמר כל העם אמן" (דברים כז, טז).

מיקום האיסור בינות לכל ה"ארורים" מלמדנו שגם עבירת "מקלה אביו ואמו" היא עבירה הנעשית בסתר. אין מדובר כאן באדם שמתחצף להוריו או שפוגע בכבודם בצורה זו או אחרת, אלא באדם שבז להוריו בלב. זוהי עבירה שבלב.

איסור זה קשה להבנה. וכי מה יעשה אדם שהוריו נראים לו מיושנים, נעדרי השכלה או חסרי ערכים? הרי רק טבעי-הוא שיבוז להם. באה התורה ומתרה באדם: עליך להפנים ולזכור שאלו ההורים שלך! הם אלו שנתנו לך את חיך במתנה, בלעדיהם לא היית בעולם. אסור לך לחשוב עליהם מחשבות שליליות – חובה עליך לחפש ולמצוא או האור שבהם ולהעריך בהם את כל הראוי להערכה. את החסרונות ואת הפגמים תתרץ לעצמך באיזו דרך שתבחר, אך תמיד תנצור בלבך שהם הורייך והם ראויים להערכתך, יהיו אשר יהיו תכונותיהם ואורח חייהם.

התורה מלמדת אותנו שהכרת הטובה הנדרשת מהאדם אינה באה לידי ביטוי רק במעשים. מי שמקלה את הוריו, כלומר שהוריו אינם נחשבים בעיניו, הריהו לוקה בכפיות טובה.